

Bijbelcursus

Introductieles

- De bijbel, een geschenk uit de hemel
- Wat u van deze cursus kunt verwachten
- De inhoud van de bijbel

Introductieles 1

De bijbel, een geschenk uit de hemel

Misschien kent u de bijbel van vroeger, van de verhalen op school of in de kerk; of misschien bent u pas kortgeleden met de bijbel in aanraking gekomen. Misschien hebt u voor uzelf wel eens in de bijbel gelezen; misschien hebt u de bijbel nog nooit van binnen gezien. Maar hoe dan ook: u wilt wat meer over de bijbel te weten komen. Een goed idee! Want de bijbel heeft u iets te zeggen. De bijbel heeft een boodschap die ook voor u heel belangrijk is.

De bijbel

Wat is de bijbel voor boek? Eigenlijk is het een soort verzameling. De bijbel bestaat uit 66 langere en kortere geschriften: boeken, dichtbundels en brieven. De verschillende geschriften waaruit de bijbel bestaat, worden bijbelboeken genoemd.

De bijbel is geschreven door vele verschillende schrijvers. Deze schrijvers leefden niet allemaal in dezelfde tijd. Er zit

meer dan duizend jaar tussen het ontstaan van het eerste en het ontstaan van het laatste bijbelboek.

De bijbel: een eenheid

De bijbelboeken vertonen onderling grote verschillen in lengte en stijl. Dat is ook niet verwonderlijk, gezien het feit dat er vele schrijvers aan hebben gewerkt. Deze mensen verschilden sterk in opleiding en achtergrond. Maar ondanks dat is de bijbel een eenheid geworden. De verschillende bijbelboeken vormen samen één boek, met één duidelijke en zeer belangrijke boodschap: de boodschap van God aan ons. Wat is die boodschap?

De bijbel: Gods boodschap aan ons

In de bijbel vertelt God ons – via de bijbelschrijvers – over de geschiedenis van onze wereld. God vertelt ons dat het leven op aarde niet bij toeval is ontstaan. Hij is het die alles heeft gemaakt – de sterren, de planeten, de mensen, de dieren, de planten. Met veel zorg heeft God de aarde ingericht tot een veilige, mooie plaats voor de mensen. God vertelt ons in de bijbel ook dat Hij van de mensen houdt, dat Hij met hen om wil gaan. God wil voor hen zorgen zoals een goede vader voor zijn kinderen zorgt.

God laat ons in de bijbel ook zien dat de mensen de vriendschap met Hem verbroken hebben. Dat ze zonder Hem wil

den leven. En dat ze daarmee kozen voor een leven dat uit zou lopen op de dood.

Het goede nieuws dat we in de bijbel kunnen lezen, is dat God het daar niet bij heeft laten zitten. God liet de mensen niet aan hun lot over. Hij bleef van de mensen houden, al hadden ze Hem in de steek gelaten. Hij hield zoveel van hen dat Hij er alles voor over had om de relatie tussen de mensen en Hem te herstellen. Hij had er zelfs zijn enige Zoon voor over. God stuurde zijn Zoon naar onze wereld om mens te worden, en de band tussen God en de mensen te herstellen. God vertelt ons in de bijbel dat het weer goed kan zijn tussen Hem en ons. We hoeven daar niets voor te doen. We hoeven alleen maar te geloven in Jezus Christus, Gods Zoon. Wanneer we dat doen, beschouwt God ons als zijn kinderen.

De bijbel: Gods geschenk aan mensen

Boven deze introductieles staat de titel: De bijbel, een geschenk uit de hemel. Die titel is niet zomaar gekozen. Iedereen die God heeft leren kennen, zal de bijbel beschouwen als een geschenk van God – een geschenk uit de hemel. De bijbel is een prachtig cadeau dat wij, mensen, hebben gekregen van God. Het is een boek dat God speciaal voor ons bedoeld heeft. Een boek waarin God ons aanspreekt, waarin Hij ons vertelt wie Hij is, hoeveel Hij van ons houdt en hoe graag Hij wil dat we naar Hem terugkeren. We hopen dat de bijbel door deze cursus voor u open mag gaan, en dat u zult gaan ervaren dat de bijbel inderdaad 'een geschenk uit de hemel' is.

'Gods liefde voor ons is hieraan duidelijk geworden: Hij heeft zijn enige Zoon in de wereld gezonden om ons door Hem het leven te geven.'

1 Johannes 4:9

Vertaling:

Groot Nieuws

Bijbel

Introductieles 2

Wat u van deze cursus kunt verwachten

Om de bijbel te leren kennen, kunt u natuurlijk gewoon beginnen bij de eerste bladzij en doorlezen tot aan de laatste. Maar de kans is groot dat u dan ergens halverwege strandt. De bijbel is een zeer oud boek, geschreven in een tijd, een cultuur en een situatie die ons in veel opzichten onbekend zijn.

Er staan in de bijbel allerlei gedeeltes die op het eerste gezicht moeilijk te begrijpen zijn. Vandaar ook deze cursus, waarin we proberen de bijbel voor u meer toegankelijk te maken. Wat kunt u van deze cursus verwachten?

Vijfentwintig maal drie

De bijbelcursus bestaat uit 25 lessen. U kunt zelf bepalen in welk tempo u de cursus volgt. U kunt iedere week een nieuwe les doorwerken, maar u kunt er ook een maand over doen. Meestal wordt een tussentijd van twee weken aange-

houden. Uw cursusbegeleider neemt hierover contact met u op.

Iedere les die u krijgt, bevat drie verschillende onderdelen: een a-, een b- en een c-gedeelte. De inhoud van die onderdelen wordt hieronder kort omschreven.

Het a-gedeelte: de bijbel als boek

In het eerste onderdeel van iedere les gaat het over de bijbel als boek. Er worden in dit onderdeel vragen behandeld als: wat is de bijbel; wat is het verschil tussen de bijbel en andere boeken; op welke manier moet je de bijbel lezen; is de bijbel eigenlijk wel betrouwbaar; staan er fouten in de bijbel, enzovoort. In de a-lessen wordt ook aandacht besteed aan de opbouw van de bijbel: hoe zit de bijbel in elkaar? Er wordt een globaal overzicht gegeven van de inhoud van de verschillende bijbelboeken. Verder wordt stilgestaan bij de wereld waarin de bijbel is ontstaan.

Het b-gedeelte: de inhoud van de bijbel

Het tweede gedeelte van een les gaat over de inhoud van de bijbel. In dit onderdeel gaat u met de bijbel zelf aan de slag. In iedere b-les worden enkele bijbelpassages opgegeven die u moet lezen. Deze passages worden vervolgens uitgelegd.

Natuurlijk is het onmogelijk om in 25 b-lessen de hele bijbel te behandelen. We moeten ons in deze cursus beperken tot

enkele centrale gedeeltes uit de bijbel. De b-lessen laten een aantal belangrijke lijnen uit de bijbel zien, en willen u helpen de bijbel op een goede manier te leren lezen.

We beginnen in de volgende les met het begin van het eerste bijbelboek, het boek Genesis. Het boek Genesis wordt in deze cursus vrij uitvoerig behandeld. Dat doen we omdat het boek als het ware de basis is waar de hele bijbel op rust. Om de rest van de bijbel te kunnen begrijpen, is het noodzakelijk te weten wat er in Genesis staat.

Het c-gedeelte: het geloof

In het derde onderdeel van iedere les worden onderwerpen behandeld die betrekking hebben op het christelijk geloof. Wat weten we vanuit de bijbel over God, over Jezus Christus, over de Heilige Geest? Wat zegt de bijbel over de kerk? Wat is bidden? Wat wil God van ons? Hoe ziet de toekomst eruit? Is er leven na de dood? Deze en andere vragen worden in de c-lessen beantwoord. Niet door de schrijvers van deze cursus, maar door de bijbel.

Cursusmateriaal

Om deze cursus te kunnen volgen, hebt u een bijbel nodig. Wanneer u nog geen bijbel hebt, raden we u aan de Nieuwe Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap te kopen, een vertaling uit 1951. Dit is de vertaling die in deze cursus als uitgangspunt dient. Wanneer er bijbelgedeeltes te lezen

worden opgegeven, wordt ervan uitgegaan dat deze vertaling wordt gebruikt.

In vrijwel iedere boekhandel is de Nieuwe Vertaling wel te krijgen. Wanneer u er een koopt, vraagt u dan naar een exemplaar met tekstverwijzingen; dat wil zeggen een bijbel waarin na een hoofdstuk in kleingedrukte letters verwezen wordt naar vergelijkbare passages in andere bijbelgedeeltes.

Een bijbelvertaling die veel mensen nog in huis hebben, is de zogenaamde Statenvertaling. Dit is op zichzelf een goede bijbelvertaling. Hij dateert echter uit 1637. Het taalgebruik is daarom sterk verouderd. In deze bijbelcursus wordt dan ook geen gebruik gemaakt van deze vertaling. Een vertaling waar we in deze cursus wel regelmatig gebruik van maken, is de Groot Nieuws Bijbel. Dat doen we omdat deze bijbelvertaling moderner en vaak makkelijker te begrijpen is dan de Nieuwe Vertaling. Het kan een goede investering zijn om naast de Nieuwe Vertaling ook een Groot Nieuws Bijbel aan te schaffen. De vertaling van de Groot Nieuws Bijbel is echter niet altijd even nauwkeurig. Daarom adviseren we u om de bijbel in de Nieuwe Vertaling als uitgangspunt te gaan gebruiken bij het volgen van deze cursus.

Thuisraken in de bijbel

Misschien kent u de bijbel en bent u er aardig in thuis. Maar wanneer dat niet zo is, kan het opzoeken van bijbelgedeeltes in het begin wat lastig zijn. Hoe gaat u te werk wanneer

de duivenverkopers zeide Hij: Neemt dit alles hier vandaan, maakt het huis mijns Vaders niet tot een verkoop-huis. 17 En zijn discipelen herinnerden zich, dat er geschreven is: De ijver voor uw huis zal Mij verteren.¹⁶ 18 De Joden dan antwoordden en zeiden tot Hem: Welk teken toont Gij ons, dat Gij dit moegt doen? 19 Jezus antwoordde en zeide tot hen: Breekt deze tempel af en binnen drie dagen zal Ik hem doen herrizzen.¹⁷ 20 De Joden dan zeiden: Zesenvertig jaren is over deze tempel gebouwd en Gij zult hem binnen drie dagen doen herrizzen? 21 Maar Hij sprak van de tempel zijns lichaams. 22 Toen Hij dan opgewekt was uit de doden, herinnerden zijn discipelen zich, dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden de Schrift en het woord, dat Jezus gesproken had. 23 En terwijl Hij te Jeruzalem was, op het Paasfeest, geloofden velen in zijn naam, doordat zij zijn tekenen zagen, die Hij deed: 24 maar Jezus zelf vertrouwde Zichzelf hun niet toe, omdat Hij hen allen kende 25 en omdat het voor Hem niet nodig was, dat iemand van de mens getuigde; want Hij wist zelf, wat in de mens was.

Matteüs 21: 12-13 Marcus 11: 15-18 Lucas 19: 45-48 /a /a Exodus 12: 1-27 /b /b Psalm 69: 10 /c /c Matteüs 26: 61, 27, 40 Marcus 14: 58, 15: 29

Het gesprek met Nikodemus 3: 1-21

3 En er was iemand uit de Farizeeën, wiens naam was Nikodemus,¹ een overste der Joden; 2 deze kwam des nachts tot Hem en zeide tot Hem: Rabbi, wij weten, dat Gij van God gekomen zijt als leraar, want niemand kan die tekenen doen, welke Gij doet, tenzij God met Hem is. 3 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand wederom geboren wordt, kan hij het Koninkrijk Gods niet zien. 4 Nikodemus

zeide tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, als hij oud is? Kan hij dan voor de tweede maal in de moederschoot ingaan en geboren worden? 5 Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het Koninkrijk Gods niet binnengaan. 6 Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest. 7 Verwonder u niet, dat Ik u gezegd heb: Gijlieden moet wederom geboren worden. 8 De wind blaast, waarheen hij wil, en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt of waar hij heengaat.² zō is een ieder, die uit de Geest geboren is. 9 Nikodemus antwoordde en zeide tot Hem: Hoe kan dit geschieden? 10 Jezus antwoordde en zeide tot hem: Gij zijt de leraar van Israël, en deze dingen verstaat gij niet? 11 Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: wij spreken van wat wij weten en wij getuigen van wat wij gezien hebben, en gij neemt ons getuigenis niet aan. 12 Indien Ik ulieden van het aardse gesproken heb, zonder dat gij gelooft, hoe zult gij geloven, wanneer Ik u van het hemelse spreek? 13 En niemand is opgevaard naar de hemel, dan die uit de hemel nedergedaald is, de Zoon des mensen.

14 En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft,³ zō moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden,⁴ 15 opdat een ieder, die gelooft, in Hem eeuwig leven hebbe. 16 Want alsoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe. 17 Want God heeft zijn Zoon niet in de wereld gezonden, opdat Hij de wereld veroordele, maar opdat de wereld door Hem behouden worde. 18 Wie in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld; wie niet

u een in de cursus opgegeven bijbeltekst wilt opzoeken? We nemen als voorbeeld de tekst **Johannes 3:16**.

- **Johannes:** De tekst is afkomstig uit het bijbelboek Johannes. Hoe vindt u dit bijbelboek? Voor- of achterin uw bijbel staat een inhoudsopgave met alle bijbelboeken. Daarin kunt u vinden op welke bladzij in uw bijbel het boek Johannes begint.

In sommige bijbeluitgaven is het anders: voorin staat een inhoudsopgave van de boeken van het *Oude Testament*, en op ongeveer tweederde van de bijbel staat een inhoudsopgave van de boeken van het *Nieuwe Testament*. Op het onderscheid Oude/Nieuwe Testament komen we terug in het volgende gedeelte van deze introductieles.

- **Johannes 3:** Ieder bijbelboek is ingedeeld in hoofdstukken. Het cijfer 3 geeft aan dat u moet zoeken in het derde hoofdstuk van het evangelie naar Johannes.

- **Johannes 3:16:** Ieder hoofdstuk is onderverdeeld in *verzen*: kleinere stukjes tekst. Het opgegeven bijbelgedeelte is dus te vinden in het zestiende vers van het derde hoofdstuk van het bijbelboek Johannes.

Een ander voorbeeld. U moet opzoeken: **1 Korintiërs 13:1-13**.

- **1 Korintiërs:** De aanduiding 1 Korintiërs geeft aan dat u moet zoeken in 'de eerste brief van Paulus aan de Korintiërs'.

- **1 Korintiërs 13:** Het dertiende hoofdstuk.
- **1 Korintiërs 13:1-13:** Uit hoofdstuk 13 moet u vers 1 tot en met 13 lezen.

Tekstverwijzingen

In de cursuslessen worden regelmatig bijbelteksten geciteerd. Deze bijbelteksten worden altijd *cursief* gezet. In de kantlijn ernaast staat waar de gecursiveerde tekst vandaan komt. Een voorbeeld uit het b-gedeelte van les 1.

Genesis 1:1 *'In het begin schiep God de hemel en de aarde.'*

De kleingezette verwijzing in de kantlijn geeft aan waar u de tekst in de bijbel kunt vinden: in het bijbelboek Genesis, hoofdstuk 1, vers 1.

Vaak zult u in de kantlijn van de les verwijzingen naar bijbelteksten zien staan, terwijl de bijbeltekst zelf niet geciteerd wordt. In het c-onderdeel van les 1 staat bijvoorbeeld:

1 Tessalonicenzen 5:17 *'Volgens de bijbel is het niet alleen mogelijk om tot God te bidden – het is ook noodzakelijk. Bidden hoort bij het christen-zijn. Het is een wezenlijk onderdeel van het leven van iemand die in God gelooft.'*

Efeziërs 6:18

De bijbelteksten 1 Tessalonicenzen 5:17 en Efeziërs 6:18 worden niet geciteerd; de tekstverwijzingen fungeren hier als

een soort bewijs voor wat er in de les gezegd wordt. Wanneer u wat er in de cursus staat, wilt natrekken, dan kan dat met behulp van de teksten die in de kantlijn zijn opgenomen.

Het zal voor de meeste cursisten zeker in het begin te tijdrovend zijn alle bijbelteksten die in de kantlijn staan op te zoeken. Het is ook niet noodzakelijk iedere tekst op te zoeken. Zoekt u een bepaald bijbelvers wel op, beperkt u zich bij het lezen dan niet tot het ene vers. Het is belangrijk te zien in wat voor verband een bepaalde bijbeltekst staat.

Soms staat er in de kantlijn een tekstverwijzing die *cursief* gezet is. Het is de bedoeling dat zo'n tekst in ieder geval opgezocht wordt.

Vragen

Onderaan iedere les vindt u een aantal vragen die betrekking hebben op de behandelde stof. Het is de bedoeling dat u deze vragen beantwoordt op het antwoordformulier dat u toegestuurd of gegeven is. Misschien hebt u zelf ook wel eens vragen naar aanleiding van de les. U kunt daarvoor terecht bij uw cursusbegeleider.

Wegwijzer

Tegelijk met de eerste les krijgt u het boekje 'Wegwijzer'. Het is de bedoeling dat u dit boekje erbij hebt wanneer u met de cursus bezig bent. Wat staat er in Wegwijzer?

1a Een lijst met alle bijbelboeken in de gewone volgorde.

1b Een lijst met alle bijbelboeken in alfabetische volgorde. In deze lijst kunt u noteren op welke bladzij een bijbelboek in uw bijbel begint. Dat vereenvoudigt het opzoeken van een bijbelgedeelte.

2 Een woordenlijst, waarin bepaalde begrippen en termen die in de cursus worden gebruikt, worden uitgelegd.

Wanneer u in de cursus een woord met een sterretje* aantreft, kunt u voor de betekenis van dat woord terecht in de woordenlijst. U zult in de woordenlijst overigens ook woorden aantreffen die in de cursus niet voorkomen, maar die in de Nieuwe Vertaling van de bijbel wel regelmatig gebruikt worden.

Ook namen van personen, plaatsen en landen die in de cursus genoemd worden, worden in de woordenlijst kort toege-licht.

3 Landkaartjes en overzichten.

4 Een schematisch overzicht van onderwerpen van de 25 lessen die u zult krijgen.

De cursusbegeleiding

U kunt bij het volgen van deze cursus op twee manieren begeleid worden: mondeling of schriftelijk. U hebt op de inschrijfbon uw voorkeur al kunnen aangeven. Natuurlijk kunt u tijdens het volgen van de cursus ook veranderen van begeleidingsvorm. De cursusbegeleiders zijn vrijwilligers uit de plaatselijke (vrijgemaakt) Gereformeerde Kerken. Wanneer u kiest voor mondelinge begeleiding, zal een cursusbegeleider uit uw omgeving contact met u opnemen. Hij of zij zal de verdere werkwijze dan met u bespreken. Wanneer u kiest voor schriftelijke begeleiding, kunt u de antwoorden op de vragen bij de les naar uw begeleider opsturen. Hij kijkt ze na en stuurt ze aan u terug. Ook zorgt uw begeleider ervoor dat u de volgende cursusles in uw bezit krijgt.

Introductieles 3

De inhoud van de bijbel

Om het u de komende lessen wat makkelijker te maken, volgt hieronder een kort overzicht van de opzet en de inhoud van de bijbel.

Twee delen

De bijbel bestaat uit twee hoofdgedeeltes: het Oude Testament en het Nieuwe Testament. Het Oude Testament is oorspronkelijk in het Hebreeuws geschreven; het Nieuwe Testament is in het Grieks geschreven. De bijbel zoals wij die kennen, is dus een vertaling.

Het Oude Testament beslaat het grootste gedeelte van de bijbel. Het is ruim drie maal zo groot als het Nieuwe Testament.

Het Oude Testament

De eerste vijf boeken van de bijbel – de boeken Genesis tot en met Deuteronomium – worden wel ‘de boeken van Mozes’ genoemd. Deze boeken horen bij elkaar. Ze vertellen over het begin van de wereldgeschiedenis. In het boek Genesis wordt beschreven hoe God alles gemaakt heeft, hoe de mensen tegen God in opstand kwamen, en hoe God toch door wilde gaan met de mensen. Genesis vertelt ook over het ontstaan van Israël – het volk dat in de bijbel ‘het volk

GENESIS בראשית

ו.טו. 1 וְהָאָרֶץ בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: 2 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָחָשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם: 3 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אֹר וַיְהיֶה־אֹר: 4 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: 5 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קִרְיָ לַיְלָה וַיְהיֶה־עֶרֶב וַיְהיֶה־בֹקֶר יוֹם אֶחָד: 6 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי דָקוּעַ בַּתּוֹךְ הַמַּיִם וַיְהי מִבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: 7 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר־מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקִיעַ וַיְהיֶה־כֵן: 8 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהיֶה־עֶרֶב וַיְהיֶה־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: 9 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם אֶחָד וְחָלְצָה הַיַּבְשָׁה וַיְהיֶה־כֵן: 10 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם יַמִּים וַיִּבְרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 11 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשּׂא הָאָרֶץ דְּשָא עֵשֶׂב מִזֵּרַע זֵרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לַמִּינֹה אֲשֶׁר זֵרַע־בוּ עַל־הָאָרֶץ וַיְהיֶה־כֵן: 12 וְחִוָּצָא הָאָרֶץ דְּשָא עֵשֶׂב מִזֵּרַע זֵרַע לַמִּינֹהוּ וְעֵץ עֵשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זֵרַע־בוּ לַמִּינֹהוּ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב: 13 וַיְהיֶה עֶרֶב וַיְהיֶה־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: 14 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי מְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לַהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לַאֲתַת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: 15 וְהָיוּ לְמְאֹרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהיֶה־כֵן: 16 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמְּאֹרֹת

Het begin van
het Oude
Testament

van God' genoemd wordt: het is het volk waarmee God zich lange tijd op een bijzondere manier heeft bezig gehouden. In de vier boeken die op Genesis volgen, wordt de lange reis beschreven die de Israëlieten gemaakt hebben op weg naar Kanaän – het land dat God voor hen bestemd had. In deze boeken zijn bovendien allerlei wetten en voorschriften te vinden die de Israëlieten van God gekregen hadden.

De twaalf boeken die dan volgen – Jozua tot en met Ester – zijn geschiedenisboeken. In deze boeken wordt de geschiedenis van Israël beschreven. Opvallend is dat daarbij niet alleen mooie gebeurtenissen worden vermeld, zoals dat in die tijd vaak gebruikelijk was bij geschiedschrijving. De bijbel vertelt ook over pijnlijke gebeurtenissen. Slechte daden van koningen worden niet verzwegen. Het gaat in de bijbel dan ook niet om de geschiedenis van een volk – het gaat om God. Om de redding die Hij beloofd heeft en die Hij geeft, ondanks de slechtheid van de mensen.

De volgende vijf boeken – Job tot en met Hooglied – zijn dichtelijk van aard. Ze zijn geschreven in dichtvormen die in die tijd gebruikelijk waren. Van deze boeken is vooral het boek Psalmen erg bekend. Het boek bevat honderdvijftig liederen over allerlei onderwerpen. Zo zijn er psalmen waarin God wordt gedankt voor wat Hij heeft gedaan, psalmen waarin God om hulp wordt gevraagd, psalmen waarin mensen tegenover God hun blijdschap of hun verdriet uiten, en psalmen waarin Gods macht en goedheid bezongen wordt.

De laatste zeventien boeken van het Oude Testament – Jesaja tot en met Maleachi – worden wel 'profetische boeken' genoemd. Ze bevatten de woorden van profeten – mensen die namens God tot hun volk moesten spreken. In de profetische boeken lezen we hoe God via profeten waarschuwt tegen een verkeerde levensstijl, en hoe Hij de mensen oproept om tot Hem terug te keren. Ook lezen we hoe God belooft dat er iemand zal komen die de mensen zal redden uit de macht van de dood en de slechtheid.

Het Nieuwe Testament

Het tweede gedeelte van de bijbel begint met vier boeken over Jezus Christus, de redder die God aan de mensen geeft. Er wordt in deze boeken verteld over Jezus' geboorte (die gevierd wordt op het kerstfeest), over zijn leven, over zijn lijden en sterven (dat herdacht wordt op Goede Vrijdag), over zijn opstanding uit de dood (Pasen), en tenslotte over zijn gaan naar de hemel (Hemelvaartsdag).

De eerste vier boeken van het Nieuwe Testament – Matteüs tot en met Johannes – worden *evangelien* genoemd. Het woord evangelie betekent 'goed nieuws'. Het woord geeft aan dat het hier gaat om het goede nieuws over de redder die gekomen is.

Het boek dat op de evangelien volgt, wordt 'Handelingen van de apostelen' genoemd. In dit boek wordt beschreven wat het pinksterfeest is en wat de gevolgen zijn van dit feest:

ἘΚΑΤΑ ΜΑΘΘΑΙΟΝ

1 Βιβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ.

2 Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, 3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, 4 Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, 5 Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ραχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβήδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ἰωβήδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, 6 Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

Δαυὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7 Σολομῶν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, 8 Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίαν, 9 Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωθαμ, Ἰωθαμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, 10 Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσίαν,

Het begin van
het Nieuwe
Testament

dat het goede nieuws over de redding die Jezus brengt, wereldwijd bekend wordt, en dat er overal kerken ontstaan.

De volgende eenentwintig boeken van het Nieuwe Testament – Romeinen tot Judas – zijn eigenlijk brieven, geschreven aan de eerste christenen. In deze brieven wordt uitgelegd wat het christelijk geloof inhoudt. De brieven bemoedigen de christenen en waarschuwen hen voor verkeerde opvattingen.

Het laatste boek van de bijbel wordt de Openbaring van Johannes genoemd. In dit boek worden visioenen beschreven die Johannes, een volgeling van Jezus Christus, gezien heeft. Jezus Christus heeft Johannes door middel van deze visioenen een blik laten slaan in de toekomst. Het boek Openbaring eindigt zeer bemoedigend. Het laat zien dat God op een gegeven moment de hemel en de aarde zal vernieuwen en bij de mensen zal komen wonen. Er zal dan een eind komen aan oorlog, honger, ziekte, dood en aan het kwaad.

Tenslotte

Tot zover deze introductieles. Binnenkort ontvangt u de eerste les van de cursus. De onderdelen van deze les zijn:

- 1a De bijbel leert ons God kennen.
- 1b In het begin.
- 1c Bidden – wat is dat?

Misschien wilt u alvast bezig gaan met de bijbel. In dat geval zou u bijvoorbeeld eens kunnen gaan lezen in Genesis, het eerste boek van de bijbel, waar we in les 1b mee beginnen. Een andere mogelijkheid is om te gaan lezen in een van de eerste vier boeken van het Nieuwe Testament, de boeken over het leven van Jezus. De bijbelboeken Marcus en Lucas zijn dan geschikt om mee te beginnen. We wensen u een goede bijbelstudie toe.

Colofon Deze cursus is uitgegeven in opdracht van de Stichting Werkgroep Bijbelcursus, een werkgroep binnen de (vrijgemaakt) Gereformeerde Kerken in Nederland. Het adres van de werkgroep is: Postbus 70, 3800 AB Amersfoort.

Redactie

Auteurs:

drs. Nelleke Kemps-Stam (a-lijn) en drs. Corien Mak-Oranje (introduceies, b-lijn, c-lijn en Wegwijzer).

Als adviseurs hebben meegewerkt:

ds. J.J. Arnold, ds. J.J. Burger, ds. P. Lok en ds. A. de Ruiters.

Grafische vormgeving

Buro Steven van der Gaauw, Noordwijk
Steven van der Gaauw/Jannie de Groot

Drukwerk

Drukkerij Groenendijk bv, Rotterdam